

Handläggare
Lotta Åkerman

Datum
2018-06-01

Diarienummer
UBN-2018-1746

Utbildningsnämnden

Läsa, skriva, räkna – en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklass och grundskola

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta det påbörjade utvecklingsarbetet med garantin för tidiga stödinsatser så att den kan tillämpas fullt ut allra senast höstterminen 2019 i enlighet med riksdagens beslut.

att ge förvaltningen i uppdrag att kartlägga vilket behov av stöd som finns i verksamheten för att garantin ska leda till den likvärdighet och kvalitetshöjning i stödinsatser som garantin syftar till, samt

att ge förvaltningen i uppdrag att vid nämndens sammanträde i september 2019 återkomma till nämnden med en uppföljning av garantin för tidiga stödinsatser.

Bakgrund

I nämndens verksamhetsplan för 2018 ges förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbetet med läsa-skriva-räkna-garanti. Syftet med en sådan garanti är att redan i förskoleklass eller i grundskolans tidiga årskurser identifiera elever som har behov av stöd i sin språkliga och matematiska kunskapsutveckling, och också ge sådant stöd tidigt i elevernas skolgång.

Utbildningsförvaltningen har arbetat med frågan samtidigt som den också har varit aktuell nationellt. Ett förslag till gemensam modell för Uppsala kommun har utarbetats av ett nätverk där alla förskoleklasser är representerade. Även om inriktningen i väntan på beslut har varit att hitta en lokal lösning för Uppsala kommun, så har intentionerna från det nationella arbetet varit vägledande.

Den 31 maj 2018 beslutade riksdagen om en nationell garanti för tidiga stödinsatser. Det arbete som har gjorts inom utbildningsförvaltningen ligger helt i linje med detta beslut.

Föredragning

Riksdagens beslut innebär att det införs bestämmelser i skollagen om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet i grundskolan. Syftet med garantin är att en elev i behov av stöd, tidigt ska få stöd utformat utifrån sitt behov.

Garantin innebär att elever i behov av stöd ska få adekvata stödinsatser bl.a. genom att förskollärare och lärare samråder med personal med specialpedagogisk kompetens. Redan i förskoleklassen ska elevens språkliga medvetenhet och matematiska tänkande kartläggas med stöd av ett nationellt kartläggningsmaterial. När det gäller årskurs 1 så är det redan sedan januari 2017 obligatoriskt att använda Skolverkets bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Om det finns en indikation på att en elev i förskoleklassen eller i lågstadiet inte kommer att nå de kunskapskrav som ska uppnås i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, ska ansvarig förskollärare eller lärare göra en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling för att avgöra om eleven är i behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller särskilt stöd, för att nå de kunskapskrav som ska uppnås. Om ett sådant behov finns ska det göras en planering av extra anpassningar eller en anmälan till rektorn för att utreda behovet av särskilt stöd.

Om det direkt kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som ska uppnås behöver en särskild bedömning inte göras, utan åtgärder ska i så fall sättas in skyndsamt.

Vidtagna extra anpassningar ska följas upp i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet. Garantin ska anses vara uppfylld när de åtgärder som garantin omfattar har vidtagits. I detta ingår att de också har följts upp för att säkerställa att de gett resultat.

Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2019 men Skolverkets bedömningsstöd för förskoleklass kommer preliminärt att bli tillgängliga redan sommaren 2018.

Förslag

Höstterminen 2018 när Skolverkets kartläggningsmaterial för förskoleklass finns tillgängliga, påbörjas tillämpningen i Uppsala kommun i samspel med ansvariga medarbetare. För att förankra arbetet genomförs workshops för förskollärare, specialpedagoger/speciallärare samt rektorer kring kartläggningsmaterialet samt hur uppföljning och åtgärder ska garanteras. Arbeta kring garantin för tidiga stödinsatser kommer att fortsätta i nätverket och på områdesmöten med rektorer.

Fokus i arbetet ska vara att eleverna på ett likvärdigt sätt får tillgång till adekvata stödåtgärder och att dessa följs upp. En analys bör göras på huvudmannanivå för att säkerställa att det i verksamheten finns tillräckligt stöd för genomförandet vad gäller till exempel adekvat kompetens eller kunskap om metoder som bygger på vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet.

Konsekvenser för barn/elever

Förslaget syftar till att elever i behov av stöd upptäcks och tidigt får det stöd som de behöver för att nå så långt som möjligt i sitt lärande.

Ekonomiska konsekvenser.

Kostnad för extra anpassningar och särskilt stöd ska täckas inom ramen för den ersättning som ges till respektive skola. Utbildningsnämnden ansvarar ytterst för att det finns tillräckliga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar för att garantin för tidiga stödinsatser ska kunna uppfyllas. Genomförandet av garantin behöver därför följas upp från huvudmannanivå så att det framkommer om verksamheten har de förutsättningar som behövs.

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör